

שם המחקר: הזדקנות המשפחה לצד אדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית בחברה החרדית 🌸

בדיוור ביתי ובדיוור חוץ ביתי: צרכים מול משאבים מנקודת מבט אקולוגית

שנה : 2021 🌸

מס' קטלוגי : 890-62-2018 🌸

שמות החוקרים: פרופ' טובה בנד וינטרשטיין וד"ר אלון זמיר 🌸

רשות המחקר: אוניברסיטת חיפה 🌸

מגבלות המחקר והשלכות למחקר עתידי

למחקר הנוכחי מספר מגבלות אפשריות. מגבלה ראשונה – העובדה שמשתתפי המחקר גויסו על ידי גורמי טיפול ממלכתיים. ייתכן שמשתתפים מזרמים בדלנים, שאינם בקשר עם שירותי הרווחה, יתארו חוויות מסוג אחר בשל הצביון השמרני והמסתגר יותר. לפיכך מחקר עתידי שיעשה על ידי אנשים מתוך הקהילה עשוי לספק תמונה רחבה יותר ביחס לאוכלוסיות אלה.

מגבלה שנייה – בשל גודל המדגם לא ניתן היה להעמיק ולהבין תהליכים בזרמים השונים המאפיינים את המגזר החרדי. יש להניח שקיימים הבדלים בין הזרמים השונים (ליטאי, חסידי, ספרדי וחוזרים בתשובה). המלצה למחקר המשך יכולה להיות העמקה והבנת התהליכים בכל אחד מהזרמים בנפרד.

מגבלה שלישית – הקושי בגיוס רבנים למחקר. פניות רבות נענו בשלילה על ידי הרבנים שסירבו להשתתף במחקר הנעשה במסגרת האקדמיה. התנגדות זאת נבעה לעיתים מהתנגדות למחקר ולעיתים בשל חשש שהמחקר מתכוון להאיר באור שלילי את הקהילה החרדית. ייתכן שהנימה הסובלנית העולה מדברי הרבנים משקפת את דעותיהם של הרבנים שהסכימו להתראיין. אם זאת, יש לציין שדברי המשפחות אודות הרבנים היוו מקור מידע נוסף על ההנהגה הרבנית.

המלצות למחקרי המשך

מחקר זה מרחיב את הידע הקיים אודות חוויות החיים ארוכת הטווח עם מש"ה ברחבה החרדית, עבור כל אחד מן הפרטים במשפחה ועבור המשפחה כחידה. על מנת להעמיק את ההבנה ביחס לתופעת ההזדקנות של משפחה עם מש"ה, יש לשקול לשלב בעתיד גם בחינת התופעה מההיבט הכמותי שלה כגון עומס טיפול, ממדי דחק, מחויבות משפחתית וכדומה.

במחקר עתידי יש לשקול להרחיב את מספר המשפחות המרואיינות מהזרמים החרדים השונים. כך ניתן יהיה להעמיק בחקר התופעה ולהציג את החוויה הייחודית של כל זרם בחברה החרדית בהתייחס להזדקנות המשפחה לצד אדם עם מש"ה.

בנוסף יש לבצע הערכה אפידמיולוגית לגבי היקפה ואופייה של תופעת הזדקנות המשפחות בחברה החרדית לצד אדם עם מש"ה.

ראוי יהיה לבצע מחקר שבודק כיצד מגפת הקורונה השפיעה ומשפיעה על משפחות חרדיות מזקנות לאדם עם מש"ה.

מאפשרת - מחברת - אחרת

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)